

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-736/16-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dům dětí a mládeže, Hradec Králové, Rautenkrancova 1241
Sídlo	Rautenkrancova 1241/1, 500 03 Hradec Králové
E-mail právnické osoby	ddm.hk@worldonline.cz
IČ	61 222 275
Identifikátor	600 089 100
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vojtěch Horák
Zřizovatel	Statutární město Hradec Králové
Místo inspekční činnosti	Rautenkrancova 1241/1, 500 03 Hradec Králové
Termín inspekční činnosti	10. 5. 2016 – 12. 5. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Zřizovatelem Domu dětí a mládeže, Hradec Králové, Rautenkrancova 1241 (dále DDM, školské zařízení, organizace) je Statutární město Hradec Králové. Svoji činnost uskutečňuje DDM v Hradci Králové, rozsahem svých činností je největším zařízením tohoto typu v Královéhradeckém kraji. Cílovou skupinou pro poskytování zájmového vzdělávání jsou zejména děti a žáci bez ohledu na místo jejich trvalého pobytu. O kvalitě poskytovaného vzdělávání svědčí stabilní, až mírně stoupající počet účastníků zájmového vzdělávání ve sledovaném období. V aktuálním školním roce navštěvuje 129 zájmových útvarů celkem 1603 účastníků zájmového vzdělávání, zejména z řad žáků. Průměrná naplněnost jednoho zájmového útvaru (dále ZÚ) je 12 účastníků zájmového vzdělávání. Kvalitní a širokou nabídkou zájmových činností ve volném čase pro děti, mládež a dospělé přispívá DDM k aktivnímu a smysluplnému trávení volného času a plní funkci primární prevence sociálně patologických jevů. Tyto priority jsou uskutečňovány zejména pravidelnou a příležitostnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností, táborem, spontánní, osvětovou činností i individuální prací a prací s talenty. Převážná část aktivit je provozována v budově na Rautenkrancově ulici 1241, v loděnici a v pronajatých tělocvičnách základních a středních škol.

Svoji činnost DDM pravidelně prezentuje prostřednictvím letáků, upoutávek na pravidelnou i příležitostnou činnost, publikováním v elektronické podobě v Deníku našeho kraje a na webových stránkách DDM www.barak.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Úroveň řízení pedagogického procesu odpovídá typu školského zařízení, jeho velikosti a personálnímu složení. Proces plánování a organizování je operativní, vychází z plánu práce na školní rok, který je zpracován na základě plánů jednotlivých interních pedagogů. Interní zaměstnanci se účastní dvakrát měsíčně informační porady, interní pedagogové volného času organizují v rámci své odbornosti porady s externími pedagogickými pracovníky. Všechny informace, týkající se organizace činností, jsou zveřejňovány a všem pedagogům přístupné v papírové nebo elektronické podobě. Součástí organizačního řádu jsou i ustanovení vnitřního řádu školského zařízení. Pro lepší orientaci v obou řádech doporučuje Česká školní inspekce oba řády rozepsat zvlášť.

Školní vzdělávací program DDM (dále ŠVP) obsahuje všechny náležitosti požadované školským zákonem, poskytuje jasné a srozumitelné informace všem zúčastněným (pedagogům volného času, účastníkům zájmového vzdělávání, jejich zákonným zástupcům i veřejnosti). Přílohou ŠVP jsou každoročně aktualizované programy jednotlivých ZÚ. Pro zájemce je umístěn na veřejně přístupném místě na recepci DDM a na webových stránkách.

Hospitační činnost probíhá podle plánu hospitační činnosti i na základě aktuální situace a jejím cílem je zjištění kvality pedagogických dovedností pracovníků DDM a hledání příležitostí k jejich dalšímu profesnímu rozvoji. Vykonává ji ředitel DDM, zástupkyně ředitele DDM i interní pedagogové volného času. Pozornost je zaměřena kromě formálních záležitostí (kvalita vedení deníku ZÚ, kvalifikovanost) zejména na způsob vedení činnosti, způsob komunikace s účastníky, vztahy mezi účastníky a vedoucím ZÚ, efektivitu použitých prostředků, vybavenost a prostředí.

Pravidelně jsou kontrolovány deníky ZÚ, na konci školního roku je vyhodnocována činnost ZÚ a příležitostných akcí i vzdělávací pokroky jednotlivých účastníků zájmového vzdělávání a jejich soulad s očekávanými výstupy podle ŠVP. Toto hodnocení je využito při plánování akcí na další školní rok a stanovení strategie dalšího rozvoje DDM. Nabídka

činností je pravidelně upravována, zohledňuje měnící se potřeby a přání účastníků zájmového vzdělávání.

Složení pedagogického sboru umožňuje v plném rozsahu plnit záměry a cíle ŠVP. Výuku dětí, žáků, studentů i ostatních účastníků zajišťuje 8 interních pedagogů s potřebnou odbornou kvalifikací pro přímou pedagogickou činnost a 40 externích pracovníků. Ředitel DDM podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Důraz je kladen na aktualizaci znalostí v oboru a vhodné specializace v souladu se změnami vyvolanými provozními podmínkami a finančními možnostmi školského zařízení.

Ve sledovaném období organizace hospodařila především s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu, které pokrývají zejména mzdové náklady, v malé míře pořízení učebních pomůcek, cestovné a další vzdělávání pedagogických pracovníků. Úhradu běžných provozních výdajů DDM financuje jak z vlastních příjmů (zápisné), tak z finančních prostředků zřizovatele. K lepšímu využití ekonomického potenciálu příspěvkové organizace DDM rovněž provozuje doplňkovou činnost (pronájem nebytových prostor).

Pro realizaci příslušného ŠVP disponuje DDM potřebnými prostory. Zájmová činnost probíhá v učebnách, kde dochází k postupnému zlepšování a modernizaci vybavení pomůckami, zejména v oblasti výpočetní techniky. Vedení DDM průběžně dle finančních možností investuje do nákupu nových, potřebných učebních pomůcek. Systematicky zlepšující se podmínky pro vzdělávání účastníků umožňují ve sledovaných oblastech realizovat vzdělávací cíle dané ŠVP.

DDM vytváří vhodné předpoklady pro zajištění bezpečnosti dětí, žáků, studentů a ostatních účastníků při zájmové činnosti. Podmínky zajištění bezpečnosti jsou obsaženy ve vnitřním řádu a ve směrnících organizace. S nastavenými pravidly jsou účastníci prokazatelným způsobem seznámeni na začátku školního roku, což dokládají zápisy v denících jednotlivých ZÚ. V případě pořádaných akcí, přehlídek, soutěží apod. jsou účastníci o pravidlech bezpečnosti informováni i v průběhu školního roku. Úrazovost dětí a žáků byla ve sledovaném období minimální bez nutnosti vystavení záznamu o úrazu, úrazy byly zapsány v knize úrazů, která však neobsahovala všechny náležitosti dané vyhláškou. Fyzickou prohlídkou prostor školy, které jsou přístupné účastníkům zájmových útvarů, nebyly z hlediska jejich bezpečnosti a ochrany zdraví zjištěny závady.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí účastníků zájmového vzdělávání (zejména kompetence občanské, k učení, řešení problémů, komunikativní a sociální) byly zvoleny vhodné výchovné a vzdělávací strategie, představující společné postupy, metody a formy práce. Všechny hospitované hodiny probíhaly podle jasné struktury, v úvodu byli účastníci zájmového vzdělávání seznámeni s náplní a cílem hodiny. Vedoucí ZÚ dokázali vhodně volenými prostředky, a na základě svých pedagogických zkušeností, podněcovat k soustředěnému a tvořivému výkonu všechny účastníky s ohledem na jejich věk a individualitu. Průběh činností byl veden výrazně motivačními metodami s důrazem kladeným na upevnění již získaných dovedností, jejich další cílený rozvoj a uplatňování v reálných situacích. Při sledovaných činnostech v jednotlivých ZÚ byla u účastníků patrná značná aktivita, provázená zájmem o vlastní činnosti a spolupráci. Pedagogové působili jako poradci, řídili průběh, doporučovali postupy a následné činnosti, poskytovali účastníkům zájmového vzdělávání srozumitelnou zpětnou vazbu. Uplatňován byl individuální přístup,

dostatečná pozornost a podpora byla věnována žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Během všech činností panovala tvůrčí pracovní atmosféra, vycházející z empatického přístupu pedagogů k účastníkům zájmového vzdělávání a z jejich přirozené autority.

Zájmové vzdělávání realizované DDM je rozčleněno do několika forem vzhledem k charakteru, pravidelnosti, obsahu nebo časové náročnosti jednotlivých činností. Pravidelná zájmová činnost tvoří základ činnosti DDM a uskutečňuje se ve stálých ZÚ zaměřených do různých oblastí, jako jsou např. elektrotechnika a radiotechnika, hra na hudební nástroje, přírodověda, výtvarná tvorba, keramika, foto a grafika, modelářství apod. Činnost stálých ZÚ začíná zpravidla v první polovině září a trvá až do června.

Další významnou formou jsou příležitostné zájmově vzdělávací činnosti, které zahrnují nabídku jednorázových nebo cyklických akcí výchovně vzdělávacího charakteru (odborná soustředění, výlety, exkurze, vystoupení, výstavy, setkání a účast na soutěžích). Patří k účinným metodám prevence, umožňuje účastníky nadchnout pro některou z činností, najít případné vlahy a odhodlání k její realizaci ve svém volném čase, aby každý z nich mohl uplatnit své specifické vlahy a schopnosti a být v ní úspěšný. Široká nabídka různých aktivit je připravována průběžně po celý rok. Činnosti jsou zaměřené jednak podle druhu (sportovní, kulturní a vzdělávací), jednak dle sociálního členění v návaznosti na věk, pohlaví apod. tak, aby si mohl každý zájemce z široké veřejnosti vybrat akci podle svého zájmu.

Táborová činnost a další činnost spojená s pobytem jak v místech, kde DDM vykonává svoji činnost, tak i mimo tato místa, je realizována pořádáním táborů a rekreačních pobytů s různým tematickým zaměřením. Zpravidla je organizována na dobu prázdnin a dnů volna a je určena pro děti, žáky a studenty.

Osvětová činnost je prováděna formou seminářů, školení, odborných instruktáží, výukových programů a konzultací, vede k prevenci rizikového chování. V rámci spontánní činnosti DDM nabízí některé své vyhrazené prostory k dispozici veřejnosti.

Individuální práce, zejména vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů je další z forem zájmového vzdělávání. Jejím cílem je vyhledávat a podporovat talentovaná děti, žáky a studenty a umožnit jim jejich rozvoj. Je organizována např. jako konzultace, řešení tematických úkolů, odborné poradenství, organizace vzdělávacích akcí apod.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Zájmové vzdělávání, které DDM poskytuje účastníkům k naplnění volného času nebo k rozvíjení jejich zájmů a dovedností, se výraznou měrou podílí na prevenci rizikového chování v regionu. O kvalitě výsledků svědčí i stabilní zájem uchazečů bez rozdílu věku o zapojení do jednotlivých forem zájmového vzdělávání. DDM organizuje soutěže vyhlašované MŠMT, do povědomí veřejnosti vešel také organizováním soutěží v rámci příležitostné činnosti – k nejznámějším patří tradiční „Hradecký lev“ (soutěž a výstava leteckých modelů). Účastníci zájmového vzdělávání se pravidelně účastní soutěží a přehlídek, úspěchů dosahují např. v soutěžích FLL (First Lego League), tanečních a přírodovědných (Zlatý list, Zlatá udice aj.). Za loňský školní rok DDM uspořádal 30 kol soutěží, kterých se zúčastnilo 1429 žáků.

Ve školním roce 2014/2015 bylo realizováno 80 příležitostných akcí, kterých se zúčastnilo 5634 osob. K tradičně úspěšným akcím patří závody na autodráze, turnaje ve stolním tenisu aj. K prevenci rizikového chování patří nabídky spontánních aktivit určených pro děti, které

nejdou členy ZÚ se širokým výběrem od přírodovědných přes technické až po esteticky zaměřené akce (setkání se zvířátky, výstava výtvarných prací, velikonoční dílny, modelářský den aj.). Část z nich je organizována v období podzimních, pololetních a jarních prázdnin. Za celý rok tak bylo realizováno 48 spontánních akcí, kterých se zúčastnilo celkem 16455 účastníků. Dále bylo realizováno 15 jiných činností pro 87 účastníků. Zaměstnanci DDM působí při soutěžích organizovaných jinými subjekty i jako členové porot a realizačních týmů. V rámci prázdninové a pobytové činnosti realizoval DDM v létě celkem 13 pobytových a příměstských táborů s různým zaměřením (keramický, sportovní, vodácký, záchranářský aj.).

DDM prostřednictvím svých interních pedagogů volného času úzce spolupracuje s řadou organizací, např. s Rybářským svazem, Českým radioklubem, Debrujáry a sportovními oddíly města Hradec Králové, přičemž se tato spolupráce odvíjí nejen na místní, ale také krajské a republikové úrovni. Na neformální bázi funguje spolupráce s řediteli DDM, která vede k výměně zkušeností a námětů k činnosti.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *příznivý vliv na volnočasové aktivity obyvatel Hradce Králové*
- *zajištění všestranného rozvoje talentů a zájmů účastníků zájmového vzdělávání v oblasti sportu, umění, přírodovědy, techniky*
- *uplatňované metody a formy práce vedou k rozvoji klíčových dovedností účastníků zájmového vzdělávání*
- *efektivní spolupráce s řadou partnerů*
- *podpora technického vzdělávání*

Zásadní nedostatky

- *nedostatek v kontrolní činnosti směrem k informování zákonných zástupců o vydání a obsahu vnitřního řádu*
- *nedostatek ve vedení knihy úrazů je i se stanovením lhůty pro přijetí opatření zaznamenaný v protokolu o kontrole, který je výstupem ze souběžně probíhající kontroly dodržování právních předpisů, vztahující se k poskytovanému vzdělávání a školských služeb*

Návrhy na zlepšení stavu

- *zpracovat zvlášť organizační a vnitřní řád*
- *rozšířit nabídku zájmových útvarů pro předškoláky*
- *ve spolupráci se zřizovatelem rozšířit nabídku účelově využívaných prostor, zejména prostory tělocvičen*

Hodnocení vývoje

- *stabilní až mírný nárůst počtu účastníků zájmového vzdělávání ve všech formách poskytovaného vzdělávání*

- *rozvoj materiálních podmínek zejména v oblasti výpočetní techniky*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Úplné znění zřizovací Dům dětí a mládeže, Hradec Králové, Rautenkrancova 1241, ze dne 7. 10. 2009
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, název právnické osoby Dům dětí a mládeže, Hradec Králové, Rautenkrancova 1241, ze dne 3. 5. 2016
3. Jmenování do funkce ředitele Domu dětí a mládeže, Hradec Králové, Rautenkrancova 1241, ze dne 15. 5. 2012
4. Vnitřní řád Domu dětí a mládeže Hradec Králové, ze dne 4. 1. 2016
5. Školní vzdělávací program, s platností od 1. 9. 2013
6. Deníky zájmových útvarů, školní roky 2014/2015, 2015/2016
7. Složka: Provozní porada pedagogických pracovníků DDM, za školní roky 2014/2015, 2015/2016
8. Složka: Záznam o hospitaci v zájmovém útvaru, za školní roky 2014/2015, 2015/2016
9. Plán DVPP 2015/2016, ze dne 11. 1. 2016
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků DDM – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání
11. Směrnice k organizaci, zajišťování úkolů a provádění kontroly na úseku BOZP
12. Kniha úrazů a poranění zařazena do používání 4. 9. 2000 – počet listů 12
13. Vyhledání, posouzení a vyhodnocení rizik
14. Tematické plány školení a dokumentace školení o BOZP – vstupní instruktáž, školení vedoucích zaměstnanců (ředitele DDM, zástupce ředitele), zaměstnanců (vychovatelů, údržbáře, uklízeček), speciální školení: vyhláška ČÚBP č. 50/78 Sb., § 11 (vychovatel: elektronika, technika, PC)
15. Prověrky BOZP – metodický pokyn k provádění, zápisy z prověrek
16. Hlavní roční kontrola sportovních zařízení 2015 DDM HK, ul. Rautenkrancova ze dne 04. 12. 2015; Hlavní roční kontrola herních a sportovních zařízení 2014 Dům dětí a mládeže Hradec Králové ze dne 05. 12. 2014 a Hlavní roční kontrola herních a sportovních prvků 2013 DDM Hradec Králové, ul. Rautenkrancova 1241 ze dne 06. 12. 2013
17. Krajský úřad Královéhradeckého kraje – Závazné ukazatele rozpočtu přímých NIV pro rok 2015 ze dne 30. 3. 2015
18. Statutární město Hradec Králové – Rozpočet na rok 2015 ze dne 08. 01. 2015
19. Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům přímo ze státního rozpočtu v roce 2015 – Část A. Finanční vypořádání dotací a návratných fin. výpomocí ze státního rozpočtu podle vyhlášky č. 367/2015 Sb. s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů ze dne 10. 01. 2016

20. Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený k 31. 12. 2015 (v Kč, s přesností na dvě desetinná místa); okamžik sestavení: 2. 2. 2016

21. Hlavní kniha v Kč ke dni 09. 05. 2016 za období 01. 01. 2015 – 31. 12. 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Markéta Kadaňková, školní inspektorka	Kadaňková, v.r.
Mgr. Pavel Okleštěk, školní inspektor	Okleštěk, v.r.
Mgr. Pavel Vykoupil, školní inspektor	Pavel Vykoupil, v.r.
Bc. Jana Mazáková, kontrolní pracovnice	Jana Mazáková, v.r.

V Olomouci 23. května 2016

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Vojtěch Horák, ředitel školského zařízení	Vojtěch Horák, v.r.
--	---------------------

V Hradci Králové 31. 5. 2016